

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 4 OKTOBER 2012 VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELING

Aanwezig de leden:

De heren D.A. Bol (GroenLinks), G.B. van Driel (CDA), J. Fritz (PvdA), W. van Haga (VVD), R.H.C. Hiltemann (Sociaal Lokaal Haarlem), E. de Jongh (D66), B. Jonkers (SP), L.J. Mulder (GroenLinks), C.J. Schrama (Haarlem Plus), J.J. Visser (CDA) en de dames I. Crul (Actiepartij), F. de Leeuw (OPH), A. Ramsodit (PvdA) en L. van Zetten (D66)

en de leden van de commissie Beheer bij agendapunt 5:

De heer J.A.F. van der Bruggen (PvdA), W.A. Catsman (CDA) en H.Kruisman (GroenLinks)

Mede aanwezig:

Mevrouw M. Blaauboer (griffier) en mevrouw M. Schopman (voorzitter), de heren E. Cassee (wethouder), R. van Doorn (wethouder), J. van der Hoek (wethouder) en J. Nieuwenburg (wethouder)

Verslag: Mevrouw M. van de Belt (Notuleerservice Nederland)

1. Opening

De **voorzitter** opent om 20.05 uur de vergadering en heet iedereen welkom, in het bijzonder enkele leden van de commissie Beheer.

- Vandaag ontvangt de commissie de geheime Nota Brinkmann met het verzoek van wethouder Cassee om deze vast te stellen in de raad van volgende week donderdag 11 oktober.
- Voorgesteld wordt de nota voorafgaand aan de raadsvergadering inhoudelijk te behandelen in een besloten commissievergadering van 17.30 tot 18.15 uur. De voorzitter vraagt of de commissie akkoord gaat met deze versnelde procedure. Het stuk kan daarna worden toegevoegd aan de raadsagenda van 11 oktober, die het presidium morgenochtend vaststelt.

Wethouder Cassee heeft de commissie de afgelopen maanden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Bij de stukken gaat het om artikel 55-mededelingen. Het pakket bevat een raadsvoorstel, een voorstel van Lips, een brief van het college aan Lips en een bijlage I met het voorstel van Lips en de reactie van het college. Hij stelt voor het hele stuk openbaar te maken met uitzondering van bijlage I. Dat betekent dat het raadsbesluit enigszins wijzigt. Dat krijgt de commissie alsnog morgen aangereikt. Dan is het proces openbaar. Als de commissie alsnog van gedachten wil wisselen over de details in bijlage I, dan kan dat in beslotenheid.

De **voorzitter** stelt vast dat de commissie hiermee akkoord gaat.

- Op donderdag 11 oktober staat een extra vergadering van de commissie Ontwikkeling gepland van 18.15 uur tot maximaal 19.00 uur voor het toelichten van zienswijzen op het afgeven van de omgevingsvergunning aan de Scheepmakersdijk in verband met de huisvesting van de RIBW.
- Van 19.00 tot 19.30 uur is de cateraar aanwezig in de Refter en kunnen de raadsleden eventueel nog overleggen voor de raad die om 19.30 uur van start gaat.

2. Spreekrecht voor belangstellenden

Er hebben zich geen insprekers gemeld.

3. Revue – vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

4. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Er is een rondvraag.

5. Hoofdlijnennotitie Structuurvisie openbare ruimte

De heer Van Putten spreekt in als voorzitter van wijkraad Vondelkwartier over de leefbaarheid en het participatiebeleid. Bewoners in Haarlem-Noord maken zich ernstig zorgen over de gevolgen van de verbreding van de Vondelweg en de aanleg van de HOV-verbinding naar IJmuiden. Zij missen nog veel informatie. De leefbaarheid komt ernstig onder druk te staan als gevolg van de knelpunten rond de verkeersafwikkeling op de Rijksstraatweg, Jan Gijzenkade, Vergierdeweg en Vondelweg. Er dient een sociaaleconomisch onderzoek te worden gedaan om de leefbaarheid in die wijken in beeld te brengen. Dat ontbreekt nu in de Hoofdlijnennotitie Structuurvisie openbare ruimte. Een MER zou eveneens helderheid verschaffen. De Hoofdlijnennotitie laat niet zien hoe de participatie voor invulling van de openbare ruimte is meegenomen. De raad kan zich afvragen of dat participatieproces dan wel zinvol is geweest, terwijl er juist veel informatie naar voren is gebracht.

De heer Verrips spreekt in over het standpunt van wijkraad Dietsveld/Vogelbuurt. Straks is de Hoofdlijnennotitie aan de orde. Veel abstracter kan het niet. De rondweg naar de oostelijke helft, de situatie rond de Schoterbrug en de Vondelweg hebben de volle aandacht van de wijkraad. De stadsbouwmeester heeft een eerste impressie gegeven. Daarbij kwamen drie alternatieven voor de Vondelweg aan de orde: doorstroming Vondelweg verbeteren, opwaarderen Jan Gijzenkade en eenrichtingsverkeer Eksterlaan-Rijksstraatweg. Bij al die alternatieven was volgens de stadsbouwmeester sprake van twee keer een rijstrook. Concreet in de Hoofdlijnennotitie is dat de gehele rondweg om Haarlem twee keer twee rijstroken moet worden. De wijkraad Dietsveld/Vogelbuurt is hier tegen, omdat er op de Vondelweg geen file staat. Voor het stoplicht bij de Schoterbrug in de spits wel, maar daarbuiten niet. De noodzaak voor twee keer twee rijstroken bestaat dan ook niet. Het verbeteren van de doorstroming door het afstellen van stoplichten moet voldoende zijn. De weg langs het Noordzeekanaal van twee keer een rijstrook functioneert ook prima. Hij roept de commissie op om de toevoeging twee keer twee rijstroken uit de structuurvisie te verwijderen. Dat is te gedetailleerd. Eerst dienen alle mogelijkheden voor twee keer een rijstrook onderzocht te worden.

De heer Van Broekhoven van Milieudefensie memoreert dat de geschiedenis van de Schoterbrug, de Vondelweg en de Oostweg er een is van gebroken en loze beloftes. De Schoterbrug zou nooit vier rijbanen krijgen, maar die krijgt nu twee maal twee rijstroken net als de Vondelweg. Milieudefensie is daar sterk op tegen. Elke plak asfalt trekt extra verkeer aan. Verkeer dat over de A9 moet rijden, zal een vluchtroute via de rondweg zoeken. Dat heeft geen enkel nut voor Haarlem maar het is wel heel slecht voor de leefbaarheid. Het is echt fout dat er in deze structuurvisie concreet sprake is van twee maal twee rijstroken. Milieudefensie hoopt dat dit uit de visie geschrapt wordt. Mocht dat niet het geval zijn, dan is er sprake van onbehoorlijk bestuur.

Mevrouw Prins spreekt in namens de bomenwachters. Zij heeft een mail gestuurd om aan te geven op welke wijze de gemeente meer aandacht kan schenken aan het groen in de leefomgeving. De leefomgeving is een van de speerpunten in de Hoofdlijnennotitie voor de openbare ruimte. Er is aandacht voor het groen langs de wegen en voor de bomenstructuur. Voor de ecologie worden randvoorwaarden gesteld. Groen voor mensen in de stad is het belangrijkste. Nu zal de gemeente een structuurvisie vaststellen en daarna is een doorwerking nodig in bestemmingsplannen, vormgeving en aanleg. In de opeenvolging van al deze fasen zou een groenparagraaf goed gebruikt kunnen worden met daarin aan welke aspecten gedacht kan worden bij een volgende fase. Elke fase kent een ander aspect om aan het groen te denken. Als een boom onvoldoende ondergrondse ruimte krijgt, wordt het nooit een mooie boom. Ze vraagt in deze Hoofdlijnennotitie het een en ander mee te geven. Er dient een fijnmazig netwerk te komen van groen. Kleine kinderen hebben groen in hun leefomgeving nodig. Dat

is nergens in het rapport opgenomen. Zicht op groen is in alle buurten nodig. Groen levert een positieve bijdrage aan de waardering van de leefomgeving.

De **voorzitter** bedankt de sprekers voor hun bijdrage.

Wethouder Cassee verduidelijkt dat de Structuurvisie openbare ruimte al een participatietraject heeft gehad. Het gaat daarbij om het begin van een proces dat moet leiden tot een structuurvisie. In de Hoofdlijnennotitie wordt een aantal denkpluizen geschetst, geen besluiten. Er start nu een proces dat ten minste nog een jaar gaat duren. Er is al wel veel gecommuniceerd, maar er ligt behalve een aantal denkpluizen nog niets vast. Hoe en op welk niveau de ringstructuur om Haarlem wordt ingevuld, is nog helemaal open. Dit is een start waarover het college graag met de stad en de raad in gesprek gaat.

De heer **Mulder** constateert dat het een visie op een visie geworden, waarin toch een aantal zaken wordt geponeerd - ook al liggen die zaken nog open. Sommige dingen gaan een eigen leven leiden zoals een ringweg twee keer tweebaans. Hij vraagt of de nota toch een richtinggevende functie heeft. De bedoeling is dat het stuk flexibel is, maar het is de vraag hoe flexibel iets is als je het wil vaststellen voor veertig jaar. Het gaat om een periode tot 2040 en hij vraagt in hoeverre latere inzichten nog in deze nota kunnen worden geïncorporeerd. Burgers geven nu al aan dat zij tegen bepaalde ontwikkelingen zijn. De vraag doemt op of die burgers dan aan dat besluit vastzitten. Diezelfde problemen doen zich voor met de structuurnota Haarlem 2020, vastgesteld in 2005. Keer op keer wordt de raad verwezen naar die nota uit 2005, hoewel de raad daarover intussen heel anders is gaan denken.

De heer **Visser** geeft aan dat in de oplossing van dit probleem is voorzien bij de vorige collegeperiode door de toezegging van het college om de structuurvisie ieder jaar te herijken. Het CDA gaat ervan uit dat dit college dat ook doet. Iedere vijf jaar zet de raad een stap om het proces te bewaken.

De heer **Mulder** vraagt zich af wie die stap maakt en ten opzichte van welk college. Bij het groen wordt verwezen naar de randen en de buurgemeentes. Haarlem wordt gezien als een versteende stad. De raad heeft juist afgesproken om in de stad niet de laatste groene plekken te bebouwen zolang hij achter het principe van verdichting staat. Bij de versteende buurten valt de nadruk op de belevingswaarde. Dat ervaart hij als een truc: niet méér groen in de versteende wijken, maar anders naar het groen kijken. Het inzetten op groen langs de lange lijnen lijkt een acceptatie om niet meer in elke straat iets groens na te streven. Lange lijnen vormen een belangrijk uitgangspunt voor het college. Dat is prima, maar kijkend naar de kaarten waarop die lange lijnen staan, ervaart de heer Mulder dat als vage kaarttaal. Hij zou graag zien dat die lange lijnen in de volgende fase van het traject worden aangegeven. In de nota worden vijf projecten genummerd, waarvan er vier worden toegelicht, maar de vijfde niet. Dat vraagt om een toelichting. Het heeft misschien te maken met een weg door het Westelijk Tuinbouwgebied.

Mevrouw **Van Zetten** wijst op de drie ijkpunten van het rijks- en provinciaal beleid die het uitgangspunt vormen. Ze vraagt of dat voor de gemeente Haarlem een verplichting is. Bereikbaarheid, kwaliteit leefomgeving en economische groei ziet D66 meer als richtingen dan als ijkpunten. Een beter ijkpunt zou Haarlem als unieke, historische stad zijn met haar unieke ligging met in het centrum de Bavo. Het zicht op de Bavo vormt een prachtige zichtlijn. Een scoop van veertig jaar is inderdaad heel lang. De tekst verliest zich in modieuze termen. Enige bescheidenheid past de overheid. Een belangrijk uitgangspunt van het coalitieakkoord is dat de raad geen rood voor groen wil. Dat punt mist ze.

Vierkante meters groen zijn relevant, maar ze kunnen ook verticaal zijn. Het is dus goed om het aantal vierkante meters uitgangspunt te laten zijn. De term Haarlem ongedeelde stad vindt ze ongelukkig gekozen. De westkant van Haarlem wordt hoger gewaardeerd dan de oostkant. Men wil de tweedeling opheffen, maar het is logisch dat een stad met zo'n oude bebouwing verschillende woonmilieus kent. D66 neemt afstand van de term tweedeling.

De heer **Fritz** hoort dat de raad maar moet accepteren dat de oostkant in sociaaleconomisch en sociaal-cultureel opzicht achter raakt ten opzichte van de westkant.

Mevrouw **Van Zetten** maakt bezwaar tegen deze interpretatie. Uiteraard wil D66 er alles aan doen om de oostkant niet te laten afzakken. Het uitgangspunt dat de hele stad gelijk is, klopt niet. Er zijn

duidelijke verschillen. Ze neemt afstand van het idee dat de hele stad maakbaar is. Natuurlijk moet er voldoende geïnvesteerd worden in alle wijken van de stad. De garage in Oost wordt niet genoemd. Hopelijk kan die alsnog worden opgenomen.

De heer **Fritz** memoreert dat het vaststellen van een structuurvisie voor de openbare ruimte een van de grote ambities van dit college is en ook van het coalitieakkoord. De PvdA is in grote lijnen enthousiast over de uitgangspunten en over de vier thema's bereikbaarheid, leefbaarheid, ongedeelde Haarlem en het verbeteren van de economische scoop. Juist die ongedeelde stad is voor de PvdA heel belangrijk.

De heer **De Iongh** vindt het overdreven om de oost- en westzijde van het Spaarne te benadrukken als verdeeldheid. Een stad is een geheel met verschillende delen. Alle delen hebben hun eigen gezicht. Op de zuidstrook vindt straks meer vermenging plaats, daar wordt de stad aantrekkelijker. Haarlem is in stedenbouwkundig opzicht geen verdeelde stad, maar er zijn wel verschillende bouwperiodes zichtbaar. De heer **Fritz** benadrukt dat de PvdA juist die verdeeldheid wil aanpakken. Statistieken tonen aan dat de inkomens aan de oostkant lager zijn dan aan de westkant en dat geldt ook voor het opleidingsniveau. Het is belangrijk daaraan iets te doen, ook voor de economie van de stad.

De heer **Van Haga** vindt de term ongedeelde Haarlem overdreven. Oost en west worden verdeeld door het Spaarne en het is onjuist de inkomenspolitiek daarbij te betrekken.

De heer **Mulder** denkt dat praten over de ruimtelijke structuur van de stad van invloed kan zijn op de sociaaleconomische positie van de inwoners. Dan gaat het ook over duurzaamheid en energiebesparing. Dat moet dan geïntegreerd worden in het denken over de inrichting van de stad.

De heer **Fritz** is het helemaal eens met GroenLinks. Hoe een stad er ruimtelijk uitziet, hoe groen ze is, dat speelt een rol bij de sociaaleconomische situatie van een wijk. Hij constateert dat er grote verschillen zijn tussen de twee kanten van de stad. De PvdA staat achter de vier speerpunten die het college aangeeft in de nota Structuurvisie Openbare ruimte.

De heer **Van Driel** meent dat de term ongedeelde Haarlem ongelukkig is gekozen. Elk deel van Haarlem heeft een uniek karakter en wellicht zou dat meer aandacht moeten krijgen. Ongedeeldheid is niet op te lossen met een paar bruggen of een pontje.

De heer **Fritz** benadrukt dat het niet aan bruggen of een pontje ligt. De PvdA constateert dat er grote verschillen bestaan tussen de twee kanten van de stad en daarnaar moet ook vanuit het ruimtelijke beleid worden gekeken. Hij is blij dat het college dat meeneemt in zijn visie. De heer Fritz vraagt hoe de ambities voor wonen in dit stuk zich verhouden tot de ambities in bijvoorbeeld de woonvisie. De PvdA kijkt vooral naar de kwaliteit van groen en naar spelen in het groen in de eigen buurt. Het gaat er wel degelijk om hoe men groen beleeft.

De heer **Van Haga** vraagt of het niet jammer is dat zelfs het Stationsplein nauwelijks een boom heeft.

De heer **Fritz** beaamt dat. Wel is het belangrijk om bijvoorbeeld meer verticaal groen aan te brengen. Over de rondweg heeft de PvdA lange tijd verschillend gedacht. Ze is niet altijd voorstander geweest van een rondweg, maar die moet er nu wel komen want zo'n weg kan de leefbaarheid in de wijken enorm vergroten - los van hoe breed die moet zijn. Een rondweg kan ruimte scheppen in de wijken.

De heer **Mulder** leest dat die ring belangrijk zou zijn voor de leefbaarheid in de binnenstad. De leefbaarheid in de binnenstad neemt toe door het autoluwbeleid en doordat allerlei projecten rekening houden met de leefbaarheid. Leefbaarheid in de stad vergroot je door dat in de stad zelf aan te pakken.

De heer **Fritz** benadrukt dat auto's veel plek innemen in de stad. Bereikbaarheid is een voorwaarde voor economische ontwikkeling. Dat kan beter aan de buitenkant van de stad in de vorm van een rondweg.

De heer **Kruisman** hoort dat bereikbaarheid een groot thema wordt in de raad. Het college kiest in deze Structuurvisie voor een meersporenbeleid. Het zet in op de fiets, op OV, HOV en een extra treinstation. Dat verbetert ook de bereikbaarheid. Een document vastleggen tot 2040 is vervelend. Er zijn betere en schonere manieren om hetzelfde te bereiken. Bij voorbaat inzetten op een ringstructuur lijkt GroenLinks geen goed plan. De Prins Bernardlaan wordt een soort racebaan waardoor het oostelijk deel van de stad wordt gescheiden.

De heer **Fritz** vindt het vanuit ruimtelijk oogpunt belangrijk dat die ringstructuur er komt. Auto's zullen er altijd blijven, ook in 2040 en die wil de PvdA om de stad en niet in de stad. Juist die Prins Bernardlaan is bedoeld om Oost leefbaar te maken. Nu loopt er een autoriool midden door de stad. Daarover gaan minder auto's rijden, maar dan is die Prins Bernardlaan wel nodig. Gelukkig is daarover een coalitieakkoord gesloten. De PvdA is benieuwd naar de inspraak. De fractie is er nog niet helemaal uit, maar de insteek is wel bekend.

Er liggen nu allemaal mooie kaarten over verschillende delen. Al die verschillende kaarten brengen keuzes met zich mee. Hij is benieuwd naar hoe dat gaat lopen en de PvdA wenst het college succes.

Mevrouw **De Leeuw** is het in grote lijnen eens met de visie. Er moet wel meer groen binnen de wijken komen. Een ongedeelde stad hoeft geen eenheidsworst te worden. Elke wijk heeft zijn eigen identiteit en dat is juist goed. OPH is voorstander van de rondweg – de latere discussie zal uitwijzen met hoeveel banen.

De heer **Van Haga** vindt het leuk dat de PvdA het inmiddels eens is met de VVD over de ringweg. Het is goed om een kader te hebben. Hij maakt zich wel zorgen over de landelijke richtlijn om te verdichten. Hij begrijpt dat de term onverdeelde stad betekent dat de stad nu eenmaal verschillend is, maar het is juist goed dat iedereen kan kiezen waar hij wil wonen zonder dat de overheid dat oplegt.

De heer **Fritz** vraagt wat de VVD tegen een ongedeelde stad heeft.

De heer **Van Haga** gaat niet uit van een maakbare samenleving. Er zijn nu eenmaal verschillen. De stad kan liberaler worden ingevuld.

De heer **Mulder** begrijpt dat de VVD niets wil veranderen aan de samenleving, maar GroenLinks wil de stad graag beter maken.

De heer **Van Haga** breekt een lans voor meer groen. De uitgangspunten zijn prima. Vooral bereikbaarheid is belangrijk en de VVD steunt de ringweg, de opwaardering van de Vondelweg, het doortrekken van de Prins Bernardlaan en de Mariatunnel. Ze onderschrijft in grote lijnen deze nota.

De heer **Hiltemann** vindt het een goed stuk, maar het is wel lastig om zaken uit elkaar te trekken. Ze beïnvloeden elkaar allemaal. SLH is zeker voorstander van een ringweg, maar het is ook belangrijk te kijken hoe de ring verbonden wordt met de wegen daarbuiten: de A9 en de N208. Er wordt nu gesproken over de Duinpolderweg naar Heemstede. Dat zou een ring buiten Haarlems eigen ring zijn, waardoor de eigen ring minder vol wordt. Auto's moeten wel blijven rijden op die wegen. Dat vraagt aandacht. Het verkeer loopt vast op de Schoterbrug en op de Vondelweg. Die verstoppingen moeten echt worden opgelost. Dat is ook goed voor het milieu, want stilstaande auto's zijn belastender dan rijdende. Daar valt veel winst te behalen.

De heer **Schrama** constateert dat er nu veel aandacht is voor het verkeer van buiten naar binnen. Niet gekeken wordt naar wat Haarlem wil aan de binnenkant. Nergens staat iets over verbeterde wandelwegen. Ook die bewerkstelligen een verbeterde bereikbaarheid. Het is een gemiste kans daar niet naar te kijken. De introductie van trams in de stad zou een oplossing bieden voor veel problemen.

De heer **Van Driel** memoreert dat in 2010 werd besloten de Structuurvisie te evalueren. Nu ligt de Structuurvisie Openbare ruimte voor. Dat is geen evaluatie, maar meer een vernieuwing van de Structuurvisie. Het CDA is benieuwd naar de wijze waarop dit stuk in de Structuurvisie wordt gevoegd. Het besluit over de evaluatie verwees ook naar het burgerinitiatief groen. Die motie sprak over een evaluatie, over de Groenstructuurvisie en de preferente positie van groen. Hij hoort graag of die Structuurvisie nog geëvalueerd wordt. De worsteling tussen bebouwd en onbebouwd doet zich nu voor. Misschien is het beter de hele Structuurvisie opnieuw vast te stellen.

De term ongedeelde Haarlem is kennelijk ongelukkig gekozen. Het CDA zou graag een verschillende norm zien tussen wat in het centrum ligt en wat een woonwijk is. Daar liggen immers verschillende

claims. De discussie over de Vondelweg zal later gevoerd worden. Het CDA heeft wel gedacht aan verdiept aanleggen. De term speelstraten roept eveneens allerlei gevoeligheden op.

Mevrouw **Crul** onderschrijft de constatering van een van de insprekers, dat de notitie wel heel abstract is. Het participatietraject dient natuurlijk verwerkt te worden. De ijkpunten bereikbaarheid, kwaliteit leefomgeving en economische groei leveren toch een behoorlijk spanningsveld op. De houdbaarheidsdatum van dit stuk is discutabel. Je kunt niet zo ver vooruit kijken. Haarlem moet toe naar leefbare straten, speelstraten en straten waar winkels zijn.

Ook de heer **Jonkers** vindt de nota heel abstract. De SP is uiteraard voor een ringweg maar niet ten koste van alles. Een ongedeelde stad is een mooi streven. Veel hangt af van de uitwerking van de participatie en daar is de SP heel benieuwd naar.

Wethouder Van Doorn benadrukt dat het om lijnen naar de toekomst gaat, waarbij keuzes worden gemaakt uit een aantal mogelijkheden. Belangrijk is dat het een samenhangend stuk is met een visie op de stad voor de komende achtentwintig jaar.

Sommige fracties zijn tegen een ringweg, andere zijn voor. Het college wil daar graag over discussiëren. Een adequate verkeersafwikkeling is belangrijk om de leefbaarheid in de stad te vergroten. Het college wil de voordelen van zo'n ringweg graag kwantificeren. Hoe die weg eruit komt te zien, dat ligt nog helemaal open.

In de afgelopen paar jaar is er heel veel gebeurd aan het bevorderen van groen in de stad. Dat gebeurt via het aanzetten van de EHS (*Ecologische Hoofdstructuur*), via het bomenplan en dat gebeurt ook door het groen in straten en wijken terug te brengen. Er zijn veel stappen gezet maar er zullen nog meer keuzes gemaakt moeten worden. Die keuzes zijn niet in strijd met wat er in de nota staat beschreven. De wethouder ziet dat er mogelijkheden zijn opgenomen die verbeteringen met zich meebrengen. De wethouder zal bladzijde 11 laten aanvullen. Die toelichting bij het vijfde stuk is weggevalen bij het kopiëren.

Wethouder Cassee voegt daar de meer procesmatige kant van het verhaal aan toe. Juist de gemeenteraad van Haarlem heeft de opdracht om de keuzes te maken in de ruimtelijke afwegingen. Er komen veel claims op de raad af. Het college heeft geprobeerd in hoofdlijnen aan te geven welke keuzes er mogelijk zijn. Er is een jaar uitgetrokken voor de discussie. Mevrouw **Crul** zegt dat de tijden wel heel snel veranderen en dan is de termijn wel heel lang. Dat maakt het ingewikkeld om op zo'n lange termijn plannen te maken.

Wethouder Cassee stelt dat woningen ook voor een periode van vijftig jaar gebouwd worden. De heer **Kruisman** ziet het zinnetje dat het autoverkeer blijft groeien, maar dat hoeft over tien jaar echt niet zo te zijn. De raad moet zichzelf niet beknellen in een infrastructuur waar je nooit meer uitkomt.

Wethouder Van Doorn wil die uitspraak nuanceren. Het stuk gaat niet alleen over autoverkeer, maar ook over (H)OV en de fiets. De auto is er, autogroei is een feit, en daarmee moet rekening gehouden worden. De keuzes staan niet los van andere hoofdtaken, maar dat gebeurt in samenhang. Het is aan de raad om keuzes te maken als het gaat om de afwikkeling van het autoverkeer.

De heer **Fritz** vindt dat de raad de taak heeft om na te denken over de toekomst. Daarom wil de PvdA zo'n stuk graag vaststellen. De term ongedeelde stad is helemaal niet ongebruikelijk in Haarlem. De heer **De Iongh** vraagt nog eens aandacht voor de lange lijnen. Ze worden beperkt door de ring eromheen. Hij mist in de verkeersvisie onder andere de Velsersboog. D66 zou met deze nota wat meer in de toekomst willen kijken en naar de gevolgen van de keuzes voor het verkeer. De gemeente kan anticiperen op bepaalde ontwikkelingen.

De heer **Van Driel** heeft gevraagd naar de insteek van het college om nu een halve structuurvisie aan te nemen en hij is benieuwd naar het vervolg.

Wethouder Cassee zal de samenhang met de regio zwaarder aanzetten. Het Rijk heeft de ijkpunten bepaald, maar er staat geen sanctie op als de gemeente dat niet meeneemt. Overigens heeft de gemeente haar eigen Nota Ruimtelijke kwaliteit die ook wordt losgelaten op deze Structuurvisie. Het college gaat de Structuurvisie niet evalueren. De nieuwe Groenstructuurvisie krijgt wel een prominente plek in dit stuk. Dat is wel iets anders dan zeggen dat groen altijd voorrang heeft, wat er ook gebeurt. Zo staat dat ook niet in de Groenstructuurvisie.

Mevrouw **Van Zetten** zou dat meer willen terugzien in het voorwoord en dat geldt ook voor de ijkpunten historische stad en de Bavo. Dat zijn ijkpunten van alle tijden.

Wethouder Cassee meent dat dit ook in de ontwerpstructuurvisie een plek kan krijgen, in fase II.

De wethouder verduidelijkt dat het nog niet eerder is gebeurd dat er in zo'n vroeg stadium geparticipeerd is. Die inbreng wordt meegenomen in de opzet van de ontwerpstudie. Er is een interactieve site, maar die gaat dicht op het moment dat de inspraak wordt gesloten. De indruk mag niet ten onrechte ontstaan dat er nog van alles kan worden ingebracht. Tegelijkertijd worden de geleverde bijdragen gemotiveerd meegenomen in het vervolgtraject. Het gaat om een voorfase.

De **voorzitter** gaat ervan uit dat het college de bijdragen meeneemt. Hiermee is dit punt voldoende besproken.

6. Toetsingsprotocol verkoop gemeentegrond

Mevrouw **Ramsodit** constateert dat bij de checklist toetsingsprotocol verkoop gemeentegrond een aantal criteria staat dat belemmerend kan werken als het gaat om de verkoop van kavels aan burgers. Het gaat om zaken die oplosbaar zijn zodat ze geen probleem meer vormen. Ze vraagt hoe deze criteria worden toegepast. Ze hoort ook graag of er richtlijnen zijn voor erfpachtkwesties.

Mevrouw **Van Zetten** is blij dat er een toetsingskader komt bij de verkoop van gemeentegrond. D66 ziet graag dat de inkomsten omhoog gaan. Ze spreekt de hoop uit dat er beter gehandhaafd wordt en dat er verkocht wordt als daar mogelijkheden voor zijn. Dan hoort er ook een toetsing bij van de waarde van de grond. De gemeente moet reële prijzen binnenhalen.

De heer **Van Haga** vindt het prima dat er een protocol komt. Hij sluit zich aan bij de woorden van D66. De gemeente moet gewoon de hoogste prijs krijgen voor haar grond. Hij vraagt hoe de gemeente omgaat met langdurige verhuur van grond.

Wethouder Cassee licht toe dat er soms verkoopprojecten in procedure zijn en dan blijkt na een jaar dat er kabels in de grond lopen waardoor de grond niet kan worden verkocht.

Mevrouw **Ramsodit** begrijpt dan dat de woorden 'elke onderzoeksvraag van de checklist leidt bij een positief antwoord tot een afwijzing van verkoop' niet zo strikt moeten worden genomen.

Wethouder Cassee beaamt dit. Het grondprijzenbeleid komt digitaal naar de raad. Er zal nog een discussie volgen over differentiatie van grondprijzen in de stad. Richtlijnen over erfpachtkwesties komen gelijk met het grondbeleid. Als de gemeente erfpachtgronden wil vervreemden, moeten de voorwaarden wel bekend zijn. Gegeven de markt kan het soms interessant zijn om niet te vervreemden, maar om erfpacht uit te geven. Dat moet dus in samenhang met het grondbeleid.

De wethouder legt uit dat de gemeente aan het kortste eind trekt, als ze geen brieven heeft gestuurd en geen acties heeft ondernomen om de verjaring te stoppen.

De **voorzitter** concludeert dat dit punt voldoende is besproken.

7. Evaluatie startersregeling Haarlem 2011

De heer **Van den Raadt** spreekt in als voorzitter van Trots op Nederland. Hij heeft in juni 2011 een motie ingediend bij de starterslening om de leeftijdsgrens van 35 jaar af te schaffen omdat die strijdig is met artikel 1 van de Grondwet. Evaluatie zou januari 2012 volgen. In maart 2012 diende hij weer een startersleningmotie in. Nu ligt er een evaluatie. Hij wil ervoor zorgen dat de starterslening voor meer mensen bereikbaar wordt door de leeftijdsgrens te laten vervallen. Gebleken is dat de startersregeling effectief is. Sommige partijen vreesden een enorme toeloop op de starterslening, maar de gemiddelde

leeftijd van een starter is 27 jaar. Zorgen voor een toeloop van 35+'ers is dus niet aan de orde. Hij dringt erop aan de leeftijdsgrens te laten vervallen. Hij hoort graag of die echt niet strijdig is met artikel 1 van de Grondwet (discriminatie).

De **voorzitter** bedankt de heer Van den Raadt voor zijn bijdrage.

De heer **Fritz** is positief en trots op deze evaluatie. De startersleningen zijn een succes. Afgesproken is dat de startersleningen zouden worden uitgebreid en hij hoort graag of dat lukt. Er moet dan wel budget voor zijn.

Mevrouw **Ramsodit** denkt vanuit de visie Betaalbaar wonen dat het belangrijk is die starterlening beschikbaar te stellen voor zelfbouw, voor mensen die gescheiden zijn en om doorstroming te bevorderen voor mensen met een huurwoning. Het zou een enorme boost geven aan die doorstroming. Ze roept de wethouder op om op zoek te gaan naar middelen hiervoor.

De heer **Schrama** heeft de motie medeïngediend. Toegezegd was de voorwaarden voor de starterslening te onderzoeken. Dat is gebeurd, maar nu zou er geen reden zijn de leeftijdsgrens van 35 jaar los te laten omdat starters vooral jong zijn. Als er weinig 35+'ers zijn die er gebruik van maken, zijn die er enorm mee geholpen. Ook zij kunnen dan een woning kopen. Die discriminatie moet weg.

De heer **Van Haga** is het helemaal eens met de motie van de heer Van den Raadt. Die leeftijdsgrens van 35 jaar moet eruit. Hij hoort nog graag hoeveel rente en aflossing de starter na drie jaar betaalt.

De heer **Hiltemann** kan zich vinden in het schrappen van de leeftijdsgrens van 35 jaar. Ook voor ouderen is dit helemaal prima. Ze lossen waarschijnlijk ook sneller af.

De heer **Fritz** kent de heer Hiltemann als een politicus die opkomt voor mensen die een achterstand hebben. Juist jonge starters hebben het heel moeilijk op de woningmarkt, dus juist die groep kan een steuntje in de rug goed gebruiken.

De heer **Hiltemann** benadrukt dat ook ouderen het moeilijk kunnen hebben. Bovendien valt niet te voorkomen dat jongeren die het niet nodig hebben, er toch gebruik van maken.

Mevrouw **De Leeuw** wijst erop dat er ook veertigers en vijftigers zijn die niet eerder een woning konden kopen.

De heer **Jonkers** vraagt om hoeveel mensen het eigenlijk gaat. Als het om heel weinig mensen gaat, is het geen probleem om die leeftijdsgrens los te laten.

De heer **Fritz** weet dat uiteraard niet. Zolang er beperkt budget is, moet de gemeente het principe niet laten verwateren en inzetten op de groep met de grootste problemen.

Wethouder Nieuwenburg zet er alles op in om budget te vinden. Dat lukt helaas niet, ook niet bij de provincie. Het nieuwe kabinet is wel van plan er iets aan te doen, maar het budget is beperkt. Hij kan een jaar lang geen dotatie doen in het fonds. Eigenlijk is het fonds nu al bijna uitgeput. Medio 2013 dreigt stopzetting van de starterslening, een slechte zaak, maar het is zoals het is. Als het aantal woningen in de sociale woningbouw niet toeneemt, moeten er maatregelen getroffen worden waarvan de starterslening er een is. In dat kader wil de wethouder de regeling niet verruimen. Het beperkte budget maakt verruiming onmogelijk. Als de raad de regeling wil verruimen, dient de raad daar ook middelen voor aan te dragen.

De heer **Van Haga** oppert dat het ook mogelijk zou zijn vanaf het eerste jaar rente en aflossing te berekenen. De boost van 20.000 euro is een flinke steun in de rug. Hij is benieuwd naar de rentevoet. Mensen kunnen de lening wel betalen, maar de bank wil hen de lening niet verstrekken.

De heer **Fritz** ziet juist dat met deze voorwaarden starters een wat betere woning kunnen kopen.

De heer **Schrama** hoopt toch dat de wethouder wil nadenken over het voorstel van de VVD.

Wethouder Nieuwenburg wil daar naar kijken.

De **voorzitter** concludeert dat dit punt voldoende is besproken.

8. Lastenverlichting: beleidsregels reclame en uitstallingen

De heer **Schrama** ziet dat het stuk de ondernemer veel ruimte laat. Als dat niet naar wens gaat, wordt er gehandhaafd. Uitgangspunt vormt herijking van het huidige beleid naar de tijdsgeest, maar niet om de

gewenste uitstraling te behalen. Het toevoegen van nieuwe reclame-uitingen maakt straten niet mooier. Handhaven bij verbouwingen is nodig. Van een uitstallingsverbod blijkt niets. Kennelijk is het enige criterium dat er fietsroutes moeten zijn. Het uitstallingsbeleid valt en staat met handhaving.

Ondernemers vragen wat de gemeente gaat doen aan dit einde van de mooie binnenstad.

De heer **Visser** wijst op het stand beleid sinds 2001 over hoe de gemeente omgaat met de binnenstad. Uitgangspunt waren lege straten, want die worden gevuld met mensen die naar de fraaie gevels kijken. Aanvankelijk werd streng gehandhaafd op reclame-uitingen. Daar waar de gemeente minder handhaaft, begon te teloorgang van de openbare ruimte. De openbare ruimte is van de gemeente en niet van de ondernemers. Er is een convenant in voorbereiding. De heer Visser vraagt of de wethouder deze nota gaat inbrengen bij ondernemers. Ondernemers beschikken niet over de buitenkant voor hun winkel. Terrassen in bepaalde straten hebben altijd te maken met confrontatie met verkeer. Daar moet een oplossing voor komen. De punten uit het convenant blijven belangrijk voor de uitstraling van de binnenstad.

Mevrouw **Ramsodit** vindt het verstandig de inspraak af te wachten. Je kunt niet alles platregelen in een convenant. De openbare ruimte is van iedereen.

Wethouder Nieuwenburg wacht de inspraakreacties af. Die gaan over de zaken die de heer Visser heeft aangekaart. De gemeente heeft een goed beleid, waar regels gelden en waar sterk gehandhaafd is. Het is niet nodig telkens een nieuwe vergunning aan te vragen en te verlenen. Die bureaucratie is lastig. Er zijn handhavingsprioriteiten. Die prioriteit is wel wat verlegd bij de regels die gelden voor de binnenstad. Dit vormt een deelaspect van het nieuwe convenant. Voor de uitstraling van de stad heeft de gemeente de winkeliers hard nodig.

De **voorzitter** concludeert dat dit punt voldoende is besproken.

9. Rondvraag

De heer **De Iongh** hoorde gisteren op een intergemeentelijke bijeenkomst dat de Intergemeentelijke structuurscan in alle gemeenteraden moet worden aangenomen. Daarover zijn kritische vragen gesteld. Amendementen zijn niet toegestaan, moties mogen wel. Hij hoort graag hoe dat precies zit.

Wethouder Cassee heeft begrepen dat er een procedurevoorstel ligt om amendementen wel mogelijk te maken. Bij regionale samenwerking hoort een stuk met afspraken over de werkwijze. Dit is een stuk met hoofdlijnen waarmee de gemeenten uit de voeten kunnen. Sommige raden hebben besloten de bijeenkomst gisteren als commissievergadering te beschouwen en zij zullen het stuk volgende week vaststellen. In Haarlem staat dit geagendeerd op 18 oktober voor de commissie Ontwikkeling samen met de commissie Beheer en vaststelling in de raad van 1 november.

De heer **Van Haga** wijst op de bespreking van Ontwerpbestemmingsplan Spaarndamseweg. Dat zou als hamerstuk naar de raad gaan. Uit een gesprek met de Havendienst bleek dat voor de hotelboot een omgevingsvergunning wordt aangevraagd die getoetst wordt aan het bestemmingplan. De wethouder zou daarvoor met een brief komen. Hij vraagt de wethouder op korte termijn met iets te komen om de strijdigheid op te lossen. Als dat niet kan, dient het bestemmingsplan alvast aangepast te worden. Wethouder **Cassee** hoorde dat het leek alsof er over twee verschillende zaken werd gesproken: over Van Boekel en over de hotelboot. De brief komt volgende week. De brief heeft betrekking op hoe het moet gebeuren. Hij zoekt uit hoe het formeel zit nog voordat de raad over het bestemmingsplan beslist.

Mevrouw **Ramsodit** wijst op de sloop van een schoolgebouw aan de Zwemmerslaan. Naast het schoolgebouw staat ook een conciërgewoning. Ook die woning wordt gesloopt. Er is nog geen koper voor dat grote perceel en ze hoopt dat er een mogelijkheid is om die conciërgewoning te behouden. **Wethouder Cassee** zal het verifiëren en ervoor zorgen dat de sloop niet te voortvarend wordt ingezet.

Mevrouw **Van Zetten** wijst op villa Vredenburg aan de Kleine Houtweg. De koepel staat te verrotten. Het is een rijksmonument. Ze vraagt wat de gemeente daaraan doet.

Wethouder Nieuwenburg verduidelijkt dat de fundering is aangepakt waardoor de koepel stabiel staat. Er wordt niet gehandhaafd. Het hebben van een vergunning om te restaureren is niet hetzelfde als een verplichting om dat onmiddellijk ter hand te nemen. De gemeente komt pas in actie als er sprake is van een overtreding. Veiligheid is hier niet in het geding. Het college houdt het monument nauwlettend in de gaten. De eigenaar heeft nog tijd om de restauratie te verrichten. Beantwoording volgt ook schriftelijk.

De heer **Mulder** vraagt naar de uitwerking van de Donnerpunten die geleid hebben tot huurverhoging. Veel sociale huurders komen nu boven de huurgrens uit.

Wethouder Nieuwenburg meldt dat niet elke corporatie de punten toepast, maar hij houdt ze scherp in de gaten. Er gaat echter ook een positief effect vanuit. Zo ontstaat een groter aanbod van huurwoningen in de middencategorie voor inkomens boven de Europese grens en de corporaties krijgen hogere huuropbrengsten die ze weer kunnen investeren. De gemeente maakt nu nieuwe afspraken met de woningbouwcorporaties over de omvang van de sociale voorraad. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat die voorraad kleiner zou moeten worden. Het lokaal akkoord komt naar de raad. De wethouder denkt gezien de knelpunten in het voorjaar met het akkoord te komen.

10. Uitspraak subsidiebeschikking 2012 voor SLOH

De heer **Bol** vindt Haarlem 105 een belangrijke lokale zender. De radiozender heeft bezwaar gemaakt tegen de korting van 150.000 euro. De zaak is geparkeerd totdat er een businessplan ligt. Dat ligt er nu en hij hoopt dat er snel duidelijkheid komt. Haarlem 105 werkt met vrijwilligers.

Mevrouw **Crul** sluit zich bij deze woorden aan.

Wethouder Van der Hoek stelt dat het collegebesluit helder is en dat de vraag betrekking heeft op de stand van zaken. Vandaag heeft Haarlem 105 de wethouder een businesscase voorgelegd. Hij verwacht over een maand alles helder te hebben. Voor alle partijen is het goed dat die helderheid er komt.

11. Agenda komende commissievergadering(en)

Ter advisering:

- Vaststellen bestemmingsplan Nieuwstad
- Kredietaanvraag programma Waarderpolder
- Bestuursrapportage 2012-2 voor programmaonderdelen 5 en 6
- Intergemeentelijke structuurscan Zuid-Kennemerland

Ter bespreking

- Wabo-projectbesluit en omgevingsvergunning Papentorenvest 10/10d en Scheepmakersdijk 21/23
- Beantwoording van door de Actiepartij gestelde artikel 38-vragen d.d. 11 september 2012 situatie Noordkop Waarderpolder
- Informatie rond gebiedsvisie Schouwbroekerplas
- Advisering Intergemeentelijke structuurscan Zuid-Kennemerland samen met de commissie Beheer.

12. Sluiting

De **voorzitter** bedankt iedereen voor zijn bijdrage en sluit de vergadering om 23.20 uur.